

ЭШ ЛЕЪНИЧИ

1991 йил
5 февраль
Сешанба
№ 20 (13.706)
Баҳоси:
Обуначига — 6 тийин.
Сотувага — 10 тийин.

Ўзбекистон комсомол-
ёшлари рўномаси

• АССАЛОМУ АЛАЙКУМ, АЗИЗ МУШТАРИЙ! • عزيز موشترى! السلام عليكم

Бугун Москвада СССР Журналистлар уюшмасининг VII қурултойи ўз иштини бошлайди

(МОСКВА. Махсус мухбири Ж. РАЗЗОВ сиз орқали хабар қилади).
Журналистлар уюшмасининг навбатдаги анжуманига жуда мураккаб бир пайтда йиғилди. Қайта қуриш ва ошкоралик оммавий ахборот воситаларининг жанговарлигини ошириб, муштарийлар, бутун халқ ўртасидаги обрўини бир неча поғона юқори кўтарди. Кўпгина рўнома ва ойномалар ўз фаолиятини йиллар оша мустахкам ўрин олган «темир қўли»дан қутулиб, воқеаларга ошкора муносабат билдира бошладилар. Тарихнинг ўқилмаган саҳифаларини арақлаб, бой миллий меросни дадил айта бошладилар. Муаммолар, хато ва камчиликлар ўз қиёфасига эга бўлди. Журналист чин маънода халқ манфаатининг ҳақиқий ҳимоячиси, сиёсий курашчи даражасига кўтарилди.
Аммо ҳали ҳам журналистнинг ўткир ва дадил сўзини қўрқолмайдиган, унинг оқилона фикрларидан ноўрин маъно излайдиган, тараққиётга тиш-тироғи билан қарши турган кимсалар аз эмас. Улар рўнома ва ойномаларнинг маъна, ўрни ва роли ошиб бораётганини қўрқолаётганлар. Кейинги пайтда

дадил қалам соҳиблари бўлган бир қатор журналистларга суиқасд уюштирилди. Ҳатто матбуот ва бошқа оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги СССР Қонунининг айрим бандларини тўхтатиб қўйишга уринишлар бўлмоқда. Аммо бугун дадил айтиш керакки, ҳақиқат йўлини таянч олган журналистларни ҳеч ким бу йўлдан қайтара олганмас.

ҳаррининг ўринбосари **Ортиғали НОМОЗОВ**га қуйдаги саволлар билан мурожаат қилдим:
— Назарияда, СССР Журналистлар уюшмаси қандай бўлиши керак?
— VII қурултойдан нималар кутяси?
— СССР Журналистлар уюшмаси том маънода ижодий ташкилот бўлиши керак. Тўғри, биз шу пайтгача ҳам

плenumsда журналистларни, хусусан марказдан олисдаги қишлоқ ноҳияларида турли шароитда ишлаётган қалам-нашларни турли жойларга сафарга жўнатиш, жумҳуриятимизнинг сўлим гўшаларида улар учун дам олиш уйлари, профилакторийлар қуриш кераклиги ҳақида гапирдим. Ҳамма жумладан, раҳбарлар ҳам бу таклифни қўлаб-қувватлашганди. Аммо

дан бирор киши: «Ўзи нима гап? Ҳолинг не?» деб сўрагани йўқ. Ахир журналистнинг ҳам ҳимоя қилиш керак-ку. Уюшма фақат аъзолик бадаллари тўлайдиган ташкилот бўлмаслиги лозим. Хуллас, у энди амалий ишга ўтиши зарур.
Мен бу қурултойдан жуда кўп нарса кутяпман. Албатта, анжуманда иттифоқ

ва темирўлчилар меҳнатидан осонроқ, деб ким айта олади? Журналистлик сиртдан осон касбдай бўлиб кўринсада, ижодий машаққатни ҳеч нима билан таққослаб бўлмайди. Жаҳон тақдиротчилари дунёда энг кам умр кўрувчи касб эгаларидан бири журналистлар эканини айтиб янгилимаган бўлсалар керак. Шунинг учун ҳам мен бу қурултойда журналистлар учун маълум бир имтиёзлар берилишини истардим. Масалан, бизнинг жумҳуриятимизда уларнинг кўпчилиги болачақалари билан уйсиз-жойсиз, ижарада сарсон-сарғардон бўлиб юрганлари ҳеч кимга сир эмас.
Низомда яна бир нарсга эътибор берилишини истардим. СССР Журналистлар уюшмасига қабул қилиш масъулиятини бир неча бор ошириш керак. Уюшма ижодий экан, унга ҳар қандай хабарқашларни эмас, балки ҳақиқий журналистларни қабул қилиш лозим.
Хуллас қурултой умидимизни оқлайди, деб ўйлайман.

АГАР ЖУРНАЛИСТЛАР БИРЛАШСА...

Бугун СССР Журналистлар уюшмасининг VII қурултойи ўз иштини бошлайди. Кеча уюшма бошқарувининг пленуми бўлиб, кўриладиган масалалар атрофида муҳоима қилинди. Мамлакат журналистлари ўзларининг уюшмалари келажакда қандай бўлишини аниқ белгилаб олишди. Уюшманинг янги Низом қабул қилинади. Хуллас уч кун давом этайдиган бу анжуман СССР журналистлари ҳаётида муҳим роль ўйнайди.
Мен қурултой делегати «Поп тонги» рўномаси му-

они «ижодий» деб номлаб келдик. Аммо очиги, 1977 йилдан бери уюшма аъзоси, деган билетни ёнида сақлаб юрган оддий бир журналист сифатида унинг ижодийлигини сезганим йўқ. Турли мажлисларга тақлиф этиб туришди. Бу мажлисларда уюшманинг ижодийлиги ҳақида баландпарвоз гаплар кўп бўлди. Лекин уларнинг ҳаммаси йиғилишнинг эртасига ёқ уюшма раҳбарларининг ёлдан кўтарилди. Мен бундан икки йил муқаддам Ўзбекистон ССР Журналистлар уюшмаси бошқарувининг

мана уч йилдирки, бу борада ҳеч бир иш қилингани йўқ.
Уюшмага ишлаб турсанг керакан. Бирор бир сабаб билан бир неча йил йўқ бўлиб кетсанг «шундай одам, шундай журналист бор эди, ҳозир қаердакин?» — деб сўрайдиган одам топилмайди.
Мен бу таънани шунчаки айтмаганим йўқ. Тақдирнинг тақозоси билан муҳолифларнинг қўли баланд келиб, иш-иш қолган қуларим бўлди. Шунда уюшма раҳбарлари-

уюшмасининг янги Низом қабул қилинади. Унинг ҳаётга яқинроқ бўлишини истардим. Эндиликда журналистлик масъулият билан бирга унинг ҳаётда турган ўрни, маъна, имтиёзлари ҳақида ҳам аниқ гаплар бўлиши керак. Кончилар, темирўлчилар ва шунга ўхшаш касб эгалари меҳнати давлат томонидан ҳимояланган. Улар иш тартибда, фахрийликка чиқишда маълум имтиёзларга эга. Аммо халқнинг ёнини олиб турган журналист-чи? Уларнинг меҳнати кончилар

Душанбадан—шанбагача

Муштарийларнинг кўнгил дафтари

МУШТАРИЙ МАКТУБИ — рўнома ва ойноманинг кўзгуси. У ҳали «теша тегмаган» янги-янги мавзуларни ёритиш сарчасмаси. Фақат шунинг ўзигина эмас. Ёритилаётган мақолалар ва кўтарилаётган мавзулар муштарийлар томонидан қандай кўтиб олинаётганини белгилوочи оқилона мезон ҳам. Мақтуб — ҳар бир киши ўз дарди ва ташвишлари, оғриқ-ўйлари ва нияти, дунёқарши, фикр доирасини акс эттирувчи ўзига хос кўнгил дафтари. Ёритилган хатларни ўқинишга билан кўз юнгинида ўша муаллиф сиймоси гавдаланиши аён. Чунки хат муаллифи оқ қозғага туширган сатрларни ўқиб — унинг дилини ўқиб демек.

Бу ўринда мақтуб таърифи ҳақида гап бораётгани йўқ. Тахририятимизга ўтган ҳафтада муштарийларимиз йўлдан хатларни қўладан кечирганимизда шу фикрлар беҳитиё кўнгилдан ўтди. Рўномамизга фақат Ўзбекистонимизнинг турли бурчақларидангина эмас, балки мамлакатимизнинг олис жойларидан ҳам, қўшни жумҳуриятлардан ҳам хатлар келиб турибди. Ўтган ҳафтада у юздан зиёд мақтуб келди. Шуллардан 35 таси шикоят хатлар бўлди. Ўтган ҳафтада у жоматчи мухбирларимиз йўлдан турли мавзулардаги хат-хабарлар, ёритилган дозарб мавзуларга мақолаларга билдирилган муносабатлар, ҳаваскор шоирларнинг шеърлари, саволлар, илтимослар ва ҳоказолар.
Муштарийларимиз синчков ва қузатувчан диллар. Улардаги бу аjoyиб фазилат хатлардан ҳам яққол кўришиб турибди. Келинг, шу хатларнинг айримлари билан танишайлик, баъзан янгиликлардан хабардор бўлайлик.
«Истеъдодларни излайми?» Бухоро вилояти Пешку ноҳия комсомол кўмитасининг котиби Р. Шарипов ўз хабарига мана шундай сарлавҳа қўйган. Хўш, котиб қандай истеъдодларни назарда тутаяпти?

«Яқинда, 21 февралда, ноҳиямиз комсомол кўмитаси яна бир ташаббус кўтариб, қизичилар ўртасида кўрик ўтказишни режалаштирган, — дейлади хатда. Сиз «яна бир» оғирасига таянжубланманг. Чунки комсомол кўмитаси ўтган йили ноҳия маданият бўлими билан биргаликда «Камолот-90» кўригини ўтказган эди. — Лекин бизни бир нарсга ўйлантириб турибди: кўрик ўтказиш учун етарли миқдорда қизичилар ноҳиямизда топилармикан?»
Бу шунчаки инкиланиш эмас. Балки белги-ланган хайрли тадбир тўлақонли ўтишини таъминлаш учун олдиндан ўйлашди. Муаллифининг ўзи кўйилган саволга шундай жавоб бериб, ёзади: «Вилоятимизнинг турли ноҳияларида қизичилар санъатига иштирокчилик кўриги бўлиб топилди, шубҳасиз. Ўша уларнинг барчасини ноҳиямиз марказида ўтказиб, «Камолот-90» кўригини тақлиф этганимиз. Кўрик голибига 150 сўм кул муқофоти берилди. Қолган ўринларнинг эгалари ҳам эъзадия совғалари билан рағбатлантирилди».

Халқимизнинг энг оммавий санъат турини кеңроқ ёйиш, йиғит-қизларга шодлик улашидек хайрли ишдан ҳеч ким четда қолмаслигига ишончимиз қомил.
Мана, иккинчи хат. Юқорида айтганимиздек, муштарийларимизнинг айрақлиги ва синчковлигининг бир гувоҳи.
«Ўтган йили «Эш ленинчи» муштарийлари 500 мингга эди. Бу йил обуна нархининг ошганини учун 380 мингга қолдиби. Ўтган йили рўномада «Эш ленинчи»га обуна ўтказиш бўйича биринчи ўринни олган ноҳияда «Эш ленинчи» байрамини ўтказиш ва яна қандайдир мунофотлар ҳақида хабарлар эълон қилинган эди. Шулларнинг натижаси қандай бўлди? Иштихон ноҳиясидан муштариймиз С. Саидов шу ҳақида маълумот беришимизни сўраган.

Ҳақди талаб. Лекин берилган ваъда унутилгани йўқ. Ҳозир маъмур масалада Ўзбекистон ЛКЕИ Марказий Кўмитаси билан биргаликда сарҳисоб қилинаёпти. Унинг натижалари ва голиблар Наврўз байрами арафасида эълон қилинади.
Набатдаги мақтуб — бу шикоят. Унинг муаллифи Марям Раҳматова. У Қашқадарь вилояти. Китоб ноҳиясидаги Карл Маркс номидаги жамоа хўжалигининг Кўмиртепа қишлоғида истиқомат қилади. Унинг ёзишича, ўтган йилнинг ноябрь ойида бир қатор жумҳурият рўнома ва ойномалари қатори «Эш ленинчи»га ҳам бир йилга обуна бўлган. «Мана бир ой ўтиб кетди ҳамки, мен учун аъза бўлган рўнома, ойномаларни ололмадим, — деб вади муаллиф. — Почта раҳбари Уртоқ Мустафоева учрашганимда у киши рўнома ва ойномаларни февраль ойидан олиб ўйнасан, деб айтди. Бу қандай кўргилик. Икки ой олдин йиллик обунга пул тўласам-у, февраль ойидан бошлаб олам».

Бу фақат ноҳус хабар бўлмай, ачинарли бир ҳол ҳам. Нега шундай бўлди? Почта мудири бу чалқашликка ким йўл қўйганини чуқур текшириб кўриши, бу ҳақида тахририятимизга ҳамда муштариймиз М. Раҳматовга жавоб бериши зарур.

Ҳафта давомиде наглан хатларнинг маълум қисми рўномамизда чоп этилган мақолаларга билдирилган муносабатларни ташкил этади. Жумладан, 1990 йил 20 декабрь сониде берилган тарих фанлари номида Шоди Каримовнинг «Ватан тугйуси» сарлавҳали, адиб Нурали Қобулнинг «Кўнгил кабутири» сарлавҳали мақолалари юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилган қўлдан-қўл мақтублар келган.
Жаҳонда содир бўлаётган воқеалар ҳам йиғит-қизларимизни ўйлантирмоқда, ташвишлантирмоқда. Шундан ҳам Форс кўрғазинда бўлаётган урушга нисбатан муштарийларимиз фикр-мулоҳазаларини билдириб аган хатлари ҳам аз эмас. Улар ўз хатларида Ироққа қарши АҚШ бошчилигидеги кўп миллатли қўшинлар олиб бораётган урушнинг тўхтатилишини талаб қилганлар.
МАКТУБЛАР. Улар ҳар бир рўноманинг бебаҳо бойлиги. Ундан қанчалик кўп фойдаланилса, рўнома ҳам, ойнома ҳам шунча маъмули ва ўқилиб бўлиши турган гап. Мақтубингизни кутамиз, аъза муштарийлар!

Карим РАҲИМ,
тахририят ҳаётини аъзоси, ёшлар сиёсати бўлимининг мудири.
В. ПОЖОГИН.

Биринчи саҳифага мақтуб

Ким ҳимоя қилади?

Мана, яқинда Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ешлар Иттифоқининг навбатдаги XXIV съезди бўлиб ўтди. Съезд Ўзбекистон комсомоли тарихида мустақиллик учун муҳим қадам қўйилганини англатди. Ўзбекистон комсомолининг Устави қабул қилинди. Мен ҳам собиқ комсомол аъзоси бўлганим учун баъзи фикрларимни билдиришчман. Комсомолда — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун», — деган аjoyиб шior бор. Яқинда қабул қилинган Ўзбекистон комсомолининг Уставида ҳам комсомол аъзосининг ҳуқуқи ва бурчлари ҳақида батафсил ёзилган. Лекин, бу қозда. Амалда эса, кўпинча Уставада ёзилган бурчимиздан чекинапмиз.
Бошимга бир мусибат тушиб кимни-ким эканини англаб олдим. Корхона бошлигининг қинғир ишларини тегишли органларга етказиб бошим балага қолди, онла аъзоларим билан тинчим йўқолди. Бир сўз билан айтганда, танқид учун таяқиб қила бошладилар. Уч олишга ўтдилар. Бошимга мусибат тушган дастлабки кунданок сабр ва бардош билан қуйдан юқорига мурожаат қилдим. Пойтахтнинг Фрунзе ноҳия-

си комсомол кўмитаси котиблари ва саркотибига мурожаат қилиб, амалий ёрдамга муҳтожлигимни айтдим. Лекин, нафи бўлмади. Сўгноҳия фирқа халқ назорати, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари раҳбарларига ёзма мурожаат қилдим. Ноҳия раҳбарлари ҳам бу ишга юзаки қараб, сукут сақлашни афзал кўришди. Бу орада корхона бошлиғи Лапатников мени гувоҳлар ичиде «ўз аризамга кўра» бушатилса улгурди.
Мен ўз арз-домимни айтиб, ҳақиқат излаб 80 дан ортиқ комсомол, фирқа, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва давлат органлари, мансабдор шахсларга мурожаат қилдим. Бирорта инсон ҳам дардимга малҳам бўлмади. Яқинда, жумҳурият Олий Кенгашида «Милиция ходимларини ҳуқуқий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишни кучайтириш ҳақида» Қонун қабул қилинди ва у қуча кирди. Оддий инсонлар ва комсомолларни ким ҳимоя қилади?
ШУКУРОВ Абдуқаҳор Ваҳоб
ўғли,
«Ўзгоскарият» комсомол ташкилоти собиқ котиби.

Пойтахтдаги 132-мактабда 1079 ўқувчи таълим олади. У ўзбек ва рус тилларида машғулот ўтиш учун ихтисослашган. Шу билан биргаликда мактаб, ТошДДнинг физика куллиети билан ҳамкорликда иш олиб боради. Куллиет талабалари ўзларининг ўқув-тажрибаларини шу мактабда ўтказишади.
Сиз кўриб турган суратда ҳам физика муаллимаси, методист-ўқитувчи Озода Аъзамова билан талаба Тўлқин Жабборов 9 «Б» синф ўқувчиларига дарс ўтишмоқда.
Суратнаш: Муҳаммад АМИН.

«Истикбол—91»
Тошкент вилоят комсомол кўмитаси Ўрта Чирчиқ ноҳия комсомол кўмитаси билан ҳамкорликда «Истикбол—91» кўрик тайловини ўтказди.
— Танловда иштирок этиш истагани билдирган 35 нафар ёшдан ариза тушган эди, — дейди вилоят комсомол кўмитаси мафкура бўлими мудири Акбар Фаёзов. — Танлов уч босқичда ўтказилди. Ўрта Чирчиқ ноҳиясининг Охунбобоев номи жамоа хўжалиги маданият саройида ўтган беллашувларда тўқтинча нафар иштирокчи ёшлар финалга йўлланма олишди.
Бош озирин (ҳоржика бегуи йўлланма) Эриян Деҳқонбобоев насиб этди. Биринчи ўринни қонандалар

Мирсаид Исҳоқов ҳамда Гофур Қўчқоровлар бўлишиб олдилар. Голиблар қимматбаҳо совғалар билан таъдирланди.

Муқофот олмақчимисиз, шошилинг!

Болаларга тарбия бериш, уларни саводхон қилишдек машаққатли юмуш бўлмас керак. Боз устунга эшитадиганимиз худда-беҳуда таъналарни айтмайсизми? Ана шундай пайтда нимдир бирор «сизлар муқофотга лойиқсизлар!» деса борми, бошингиз кўкка етади.
Дароқе, еслатиб ўтамиз: педагогик фаолият соҳасида 1991 йилги Ўзбекистон комсомоли муқофоти олиш учун ҳужжатлар қабул қилиш давом этмоқда. Ҳужжатларни қуйдаги манзилгоҳга йўллаганингизни сўраймиз: 700027, Тошкент, ГСП, Намойишлар ҳиёбони, 5.
Ўзбекистон ЛКЕИ Марказий Кўмитаси ёшлар таълими бўлими,
Муқофотлар комиссияси.
Кулги ишқибозлари диққати
Кулгига эҳтиёж яхшиликка, эргиликка интилишнинг гузал кўри-

нишидир. Халқимиз азал-азалдан кулгисевар бўлганки, у ўз ичидан чиққан сўз усталарини, чечан лоғичлару хушчақчақ аскиячларини ҳаминча қадрлаб, ардоқлаб келган, тўй ва тантаналарда дарваларнинг турини уларга бериб қўйишган.

Шу маънода Ўзбекистон Езувчилари уюшмасининг Адабиёт тарғиботи маркази қошида фаолият кўрсатаётган «Насридин Афанди томошахонаси» театр студияси ижодкорлари миллий ва анъанавий байрамимиз бўлган Наврўз байрами кулларида халқимизга жумҳурият бўйлаб беиниҳат хизмат қилишни режалаштириб турибдилар.
Ренессеб Тожибой Исронов бадиий раҳбарлик қилаётган бу ижодий тўғуқ таркибиде Ўзбекистонда хизмат кўрсатган таниқли санъаткорлар билан бирга энди эл назарига тушаётган иштирокчи ёшлар ҳам борки, улар кувноқ хангомалар, теша тегмаган лати-фалар, қардош ва чет эл халқлари халқалари, сўзсиз ҳаракатлар намойиш қилиб, сизнинг кўнгилгиздан жой олади, дегаң умидимиз.
«Насридин Афанди томошахонаси» хизматидадан фойдаланишни истаган хўжалик, ташкилот ва корхоналарнинг масъул ходимлари

Тошкент шаҳридаги Пушкин кўчаси 8-уй 2-хонага таширф буюришларига ёки 33-06-18, 33-47-56 рақамли телефонларга қўнғироқ қилиб, олдиндан ўз илтимосларини билдириб қўйишлари мумкин.

Ваҳшийлик

Ҳеч қаерда ишламайдиган Шамил Залилов кўнларининг бирида Ангрендаги хонадорлардан бирининг эшитини тақиллатди. Шунинг мактаб кийимларида жажжи қизча очди. Ш. Залилов ўзини шаҳар газ тармоғи ходими деб таништириди ва ошхона томон юрди. Кейин... кейин болга билан қизчагини ва дугонасининг бошини маъжалади. Кетиб олдиндан одам қиёфасидаги ваҳший кўнга яхши кўринган нарсаларни жумладан, бир кило туш, сариқ ёг бўлаги, бир неча банча қўйилтирилган сутин олди ва шу атрофдаги дўнонга олиб бориб сотди.
Юнгилнидан хабар топган бутун шаҳар милицияси оёңга турди. Жиноятчи орадан 24 соат ўтгач Тошкентга, ҳамтовогининг уйда қўлга олинди. Тергов давомиде унинг илгарти ҳам бир неча оғир жиноят қилгани аниқланди.
Суд қўзғал Шамил Залиловни олий жавога ҳукм қилди. Ҳукм икром этилди.

ШЕЪРИЯТ—
Дўстлик кўприги
Буюк сўз устаси, мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг 550 йиллиги нишонланадиган кунлар яқинлашган сайин ушбу санага бағишлаб нафақат жумҳуриятимизда, балки қардош жумҳуриятларда ҳам бир қатор тадбирлар бўлиб ўтмоқда.

Кон и бод о м да ги «Вольшеви» номли 22-ўрта мактабда шодна ўзига хос ўтди. Бу ерда қўшин Бешарин шаҳрининг мактаб ўқувчи-ўқитувчилари ва 22-мактаб жамоаси буюк шоир юбилейини биргаликда нишонладилар. Кечада 22-мактабнинг «Фано» ва бешарикчиларнинг «Наво» командалари Навоий асарлари, ҳаёти ва ижоди юзасидан ўз билимларини синишди. Мушоирага ҳар инкала мактаб ўқувчилари яхши тайергарлик кўрсатдиларини намойиш этишди.
Мазруф ШОКИРОВ,
Конибодом.
(Бобоналонимиз Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига бағишланган бошқа материаллар рўнома-мизнинг 4-саҳифасида ўқийсиз).

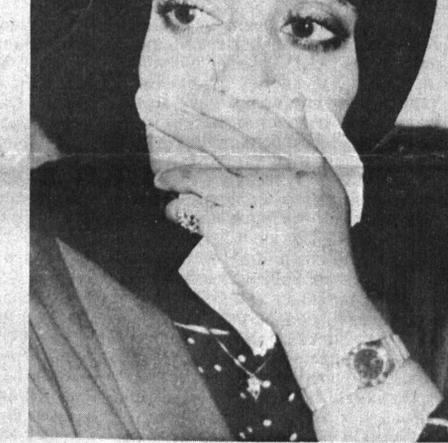
ТАЛАФОТЛАР
КЎПАЙМОҚДА

Форс кўрфазидаги уруш ҳаракатлари ҳақида қанчалик кўп ахборот берилган бўлса...

Куни кеча иттифоқчилар устунлиги бўрттириб қўриш-тилаланиши тасдиқловчи яна бир воқеа бўлди...

Бу бекиз эмас. Негаки бутун дунёда Форс кўрфазидаги урушга қарши қайфият қўчайиб бормоқда...

Талаба сарфи ота-онадан ёки ташкилотдан бўлар экан у 8-10 йил ўқийдиган давлат зарар кўрмаяди...

Форс кўрфазида давом этаётган урушнинг қандай туғаш ҳақи номаълум. Лекин шунинг аниқлиги, яна жабру-жафони бечора халқ, беғуноҳ одамлар тортади...

Ҳавонинг илиши далачиларни яна ҳаракатга келтириб қўйди. Кўплар қатори...

Бу ишда сазовчи Пўлат Очиловнинг ҳиссаси кўпроқ бўлди.

Сураткаш Самарқанд вилоятининг Пайарик ноҳиясида хизмат қилувчи П. Очилов.

Сураткаш К. ГУРСУНОВ.

Акс-садо

Ўй, эътиборсизлик билан ўта-диган аттестацияларга ҳожат қолмайди. Муаллим ўз устиди ишлайди...

Алишер Навоий фильмда шундай бир кўриниш бор. Навоийнинг отаси ўглини мадрасага олиб келганда мударрис...

Тарихнинг ўз ҳукми бор. Мева кўчати эскирган ўч йилда ҳосилини олмасиз...

дан ошқ дорс беради. Лекин ҳозир ҳам да диктант, та таржимаи ҳолини тўғри ёза билса...

БУ ДАРГОҲ...

ҳақиқа ҳам саволлар тузиш лозими. Талаба албатта жуҳурати, давлатимизнинг маъмурий, иқтисодий, сийёсий тузилиши...

Ахлқ мавзуида

намини сиғиза инъом этаман, «Оқ сийгани кат этили ётсангиз...» каби жулларнинг барвалла иштиёқ билан...

ҲАМЖИҲАТ БЎЛСАК

Ҳаётимда турли кунларни кўрдим. Унинг иссиқ, совуқ ўтганларини бор. Меҳнатим ҳам кўп бўлди...

Одамзот чидаркан. Қийинчиликми, етчимовчиликми ҳамма ҳаммасига. Мен ўша даврда 12 ёшда эдим...

Истасак истасакда, ёттиб ишлардик. Бир суткада «ХТЗ» билан 6—7 гектар ер қайтардик...

Розиман, Меҳнатларим тандирлангандай. 16 ёшда «Шаваклати меҳнат уюш» медалини олганлигимни ҳеч унутмайман...

...ЎСМЛАР КИМ БЎЛИБ ЕТИШИШАДИ?

Сизга сўфиздан сабоқ бериш нияти йўқ. Ҳар кимнинг севган оши, ўрганиган кўлиги, Айтмоқчи бўлганимиз, халқимизнинг минг йиллар сийласида...

тақорланган қолди. Фақат иштёқ ва кайфи тороқ кишиларнинг ҳиммати бўлса бас... Даран-дуриндан осмон узлиб ерга тушмайди!

одамийлик қиёфасини йўқотган ярим ёвоий Шилар тўдасининг жазавага тушиб, кўнж қоқнидан тарбанишлари кўриб, маъзунга ақилини етгандай бўлади...

қилгани, эл олдидан илк бор ўтаётган эсимизга келди. Маҳалланинг каттақонилардан бири эса эътироз қўлишсин...

ТИШ ДАВОЛАШ ҚАЧОНДАН БОШЛАНАДИ

«ЭГИЗКАЛАР ШАҲАРЧАСИ» АМРИҚОННИНГ Твинсбург (Огайо штати) шаҳрида ҳар йили эгизкалар фестивали бўлиб ўтади...

ПАУЛНИНГ РЕКОРДИ ШВЕЙЦАРИЯЛИК Паул Захли ўзига хос рекорд ўрнатди. У та-нафуссиз 20 километр масофага тўлиқ ҳаво-латиб тегиб борди...

Алишер Навоийнинг ўзи тузган илк девони «Бадоеул бидолин» асарларидан эканлиги, «Оразин ёлқоч» деб бошланадиган газалга кўзим тушишни билан...

Учинчи байтни ўқийлик: Ва дамодам оҳида ифода айлар ул ой ишқини, Субҳнинг бот-бот деми андоқки айлар маҳр фоти...

— табиий қуш кўринади... Бўса қилмас муруват, вору қаттиқдур лабим, Десаи, оғзи ичра айтур, лезл ҳам бор нав тош...

чи ҳамдирки, ошиқ гинакони- гига машуқининг ўткир жаво- бидир. Жавоб ҳам зукколик намунаси, ҳам шоринадир...

Уқишда давом этамиз: Умри жовид — абадий умр, барҳавтлик, фард — яқса- вл-ғизлик, ҳизр — оби ҳавт ичмб, мангу тирк қолган арсонавий қисм...

фий қаршида ашгина Али- шер турарди... Анниқор қи- либ айтсан, у муболағали мақ- тоу устоининг шоғирди елка- сига олқшлаб қоққани эди, холос...

НАЗАР

Еш шоир ёр юзини қушга ўхшатмоқда. Ошиқнинг тўққан кўз ёшларини эса юлдузларга ташбиҳ бормоқда...

Мазмун: мен узлатга че- кинган эдим: маҳроб бурча- гига ўтириб олиб, кунда бир бодом билан озиқланардим...

Матнда зиллага ўтирган зо- ҳда ва уни йўлдан уручин гўзал — икки бир-бирига қа- рама-қарши одамлар. Ешлар жўши оҳида динини бир лаҳ- зида овқости қилган. Шоир заада овқости қилган...

Кўнйда мен шу газалнинг мазмун, қисқача шерҳи ва шерҳий нарфотиш юзасидан мулоҳаза юритиш бораётганда, Алишер Навоий илк ижоди- нинг ушбу намунада қиёнат тас- виси борлиги хусусида

ТУШГАН

лиши натижасида қуш чиққа- нига ўхшайди. Шоир гўзал дейиш ўрнига «ой» демоқда. «Субҳнинг бот- бот деми» даганда шоир ҳар саҳардаги икки тонг отарга ишора қилмоқда...

нида «муруват» сўзининг қўлланилиши санъаткорона лексик топилмадир. Дарҳақи- қат, «тортиқ қилинг», дейиш жуда кўнгилли ва ўрин- лидир. Матндаги «оғзи ичра айтур» гапи ҳам шу даражада ўринлики, гўзал, дангал, очик- часига ўша гапни айтганда жуда хуноқ чиқарди...

ҒАЗАЛ

иборат: учидиға жароҳатлайди- ган металл парча — пайкоч, қолган қисми қанотсимон пар- қат, «тортиқ қилинг», дейиш жуда кўнгилли ва ўрин- лидир. Матндаги «оғзи ичра айтур» гапи ҳам шу даражада ўринлики, гўзал, дангал, очик- часига ўша гапни айтганда жуда хуноқ чиқарди...

қаранга, жон талашмоқ — жон аччиғида тўлғамоқ ва ўқ учини кўнғил ва жоннинг та- лашавтгани...

қаранга, жон талашмоқ — жон аччиғида тўлғамоқ ва ўқ учини кўнғил ва жоннинг та- лашавтгани...

қаранга, жон талашмоқ — жон аччиғида тўлғамоқ ва ўқ учини кўнғил ва жоннинг та- лашавтгани...

Муносабат

СПОРТГА ҲАМ ТААЛЛУҚЛИ

Ҳадемай мухлисларни соғинтирган катта футбол чемпионати ҳам старт берилди. Утган йили «Пахтакор» Марказий ўйингоҳи маъмурияти тўғрисида айтганда унчалик ҳам мухлислар кўнглини оладиган иш қилган йўл. Таъмирлаш ишларининг қўзғилиб кетавтганиги ишчибозларни ранжитмоқда.

Янги мазмунини «Пахтакор» Марказий ўйингоҳи аъло хизмат кўрсатиш билан бошласа нур устига аъло нур бўлур эди. Фурсатдан фойдаланиб бир тилгаимизни айтиб ўтмоқчимиз. Мухлислар майдонга тушган жамоалар таркиби, ўйиннинг нечачи дақиқаси ўтаётганиги, тўлғамоларини муаллифлари шу кеби маълумотларини ўйингоҳда ўрнатилган табло орқали билиб олишадди. Утган мавсумда табло ишдан

қониқиб ҳосил қилдик дейиш қийин. Бунга сабаб табло мўҳандиси — ўзбек тилини билмаслиғида. «Пахтакор» — «Локомотив» (Нижний Новгород) жамоалари ўйинида шахримизнинг «Ташкент», тўп муаллифлари «Шкварин», «Косимов» теризида «Зил- ганлиги тўғрисида маълумотлар ўрнатишда берилгани яқиниқ. Бироқ, «Ташкент» ва «Косимов» сўзлар каторига кў- сўзини асло ўрнатиш шарт эмас. Шундай экан мухлислар таъбир ичра қилмаслик чора- сини кўриб табло мўҳандисига давлат ти- лини ўргатиш ёки унинг ўрнига бошқа ки- шини қўйиш керак.

Мирзахани ТУХТАМИРЗАЕВ, «Пахтакор»нинг чорак асрлик мухлиси.

«Қурматли доктор Мансуров сизга илтимос билан муруват қиламиз. Тиш имплантациясига мувофиқ бир гурӯҳ бевоситалари- мизнинг даволашига ёрдам берсангиз... Яна бир тилгаимиз, агар Хитойга келиб, бизнинг муважассасларга ўз тажриба- гини ўргатсангиз иқтисодий аминатор бўлур эдик. Хуань- Май Шэн профессор, Хитой халқ жумҳурияти».

Қўзон шарида шундай шифохона борлигини, унда ақл бовар қилмас ишларни рўзга чиқараётган шифокорлар хиз- мат қилаётганидан ҳали кўпчилик бехабар. Бош врач Бахтиёр Мансуров номига келаятган ана шундай мунтубларда ҳамкор- лик қилиш таклифи этилган. Мазкур шифохона амалда мам- локатимизда ягона марказ ҳисобланади. Шу бонс унда даво- ланиш учун навабат рўйхати узун. Марказ фаолияти билан яқиндан танишмоқчи бўлсангиз рўзонаимизнинг 1990 йил 30 ноябрь сонини топиб ўқинг.

СУРАТДА: бош врач Б. Мансуров ва шифохона фаолияти- дан лавҳалар акс этган.

Футбол янгиликлари

Бразилияликларга ол- динги шухратин қайта- риб олиш осон нечма- ларти. Гап шунданки, хо- нирча улар билан бирон команда ўйнаш истаги- ни билдиргани йўл.

Терма команда трене- ри Роберта Фалькао бир ой давомида чет ва но- малларни билан ўртоқ- лини урчунашларини ўт- нашини таклиф қилди. Олдинда Жанубий Амри- қо чемпионати, Бразил- янинг футбол конфедера- цияси (БФК) туғри ма- лумотларга уларнинг роҳлигини сўраб ҳаттар жўнади. Азимо Аргенти- на, Польша, Венгрия, Монархистон, Фарансис- тон, ҳатто АҚШ бу мам- локат терма командаси билан ўйнашдан бош тортишди. Сабаби оддий: ВФК ҳар бир хориндаги ўйин учун майдон эга- ларидан 250 минг доллар сўраган.

38 ёшли Роме Милла- на майдонга ту- шини ниятида аналги- гини айтиди. Бунга қис- саси ўти сабаб, Италия на- ҳон чемпионатида айнан ана шу Англия жома- даси намерунлиларга нейинги дарв ўйинлари- да қатнашишга имкон борматганиди. Ўтмиш ўйинчиларидан ҳисобла- ган Сирил Манандиан на- роҳатланганига учун Лондонга боролмайдди.

6 февраль куни Ка- мерун футбол командаси футболчилари сафар- да Англия номандаси билан машур «Уэмбли» ўйингоҳида куч синаш- дилар.

Куюнчак муштарий хати НИҲОЯТДА ТАШВИШДАМИЗ

Шарқ оғирлигини, босиқлигини ва ваэмин- ликни ётиради. Оврунонинг енгил-елини, ола- тасир, ура-ура ҳаёти бизга мос эмас. Бирон- чини оғидида оғат биз учун маҳруб. Лекин кейинги найтларда ойнома, рўзномаларини ва- рақлаб, қалбимиз хира бўлапти. Дард газак олмасин, олдин олайлик деб кўнғилдаганини очик ёсагимиз. Шахсан, «Еш ленинчи» рўз- номаси саҳифаларида ҳам ҳар хил яланғоч, сочи пахжон, фоҳиша нуска қиз-аёлларнинг суратлари босилапти. Ҳаттоки, бу жумҳу- риятимизда матбуоти учун оддий ҳолга айлан- ди. Бундан биз муштарийлар ниҳоятда таш- вишдамиз. Жамиятда матбуотнинг роли кат- та. Келажак эгаларининг тақдирлари қўли- нидан экан, ўйлаб иш тутайлик. Ота-бобола- римиздан бизга бениҳоя ақолиб тарбия ме- рос бўлиб қолган. Уни ақолиб хислатлар билан бойитиб, тўлғириб келажакка етказай- лик. Ҳар бир ишчимиз зузукка кўз қўйгандек бўлсин.

Ю. НОРТОНИЕВ, Сурхондарё вилояти, Қумқўрғон ноҳияси.

УША УНУТИЛМАС

кунда ундан бахтиёр киши йўқ эди. Ҳаммасига ўша ариза сабабчи... Бош врачнинг ол- дидан ҳам хурсанд бўлиб чиққанди.

— Синглим, — деди бош врач мулоимлик билан, — сиз ишга бораётган бўлимда ахвол чатоқроқ. Ешисиз, гай- ратингиз бор. Ишонамиз, бу- ламда ишлар юрилиб кета- ди. Унга билдирилган ишонч- дан Маҳбубанинг кўнгли тоғ- де-ю, қанот боғлаб ташқа- рига учди. Қўлларини аўла- ланма.

— Табриқлайман, бирга шилайдиган бўлибмизда, — Маҳбубага сўз юзатиш ичра- нидан ариза қозовини олиб чиққан ашгина врач йигит. — Яқин-ли Маҳбуба жимгина ерга

қаради. Қизариниб, кўзлари- ни анча пайтагча ердан уза- мади. Уша-ўша бир жуфт кўзлар уни кузатади. Эрта- лаб учрашганлариде вужуди лониллайди. Ҳаммасабалари ҳам бунин сезиб қолишадди.

— Йигит ҳам шундай бўладими? — деди кўнлар- нинг бирда пучуқ дугонаси, — сен қиз боласан. Йигит деган тўғри келиб, сени се- лаван деса бўлади-ку. Нукул орқандан термулгани тер- мулган.

Маҳбубанинг кўнглига бу гап оғир ботган бўлса-да, лом-мин демади.

— Савр ойининг дам олиш кунини эди. Ҳамма навоҳор сайлига чиққан. Сайлга олинқилларнинг неги уаил- майди. У қизлар орасидан Маҳбубани ялар, қўлида бир даста гул — интивор

эди. Маҳбуба еса дугонала- ри билан унинг биндан бе- парвоғна ўтди-да, унга қиё ҳам боқмади. Аслида бундай қилмоқчи эмасди. Ҳаммаси- га пучуқ дугонаси сабабчи.

қиб, ўзини унинг бағрига от- гиси, кеचирим сўрагиси кел- ди. Лекин... Шундан бўён Маҳбуба ўзини таъбиҳ этувчи кўздан узоқлашиш чорасини ахтар- лик — деди бош врач бир- кун бунин сезиб.

Навоҳардан йигиллишга Маҳбуба анча эрта келди. У ҳам ваэмин қадамлар билан йигилиш ўтадиган хона- га кирди-да, кўзлари билан Маҳнумидир узоқ излади. Маҳ- нумидир узоқ тушини билан бубага кўз тушини билан енгил нафас олди, сўнг бўш ўйларнинг бирига қўнди. Ўйларнинг тубида нимадир алағаланаётган бўлса-да, Маҳбуба унга кўз қирини ташламастанига, уни эсдан чиқаришга уринарди.

Йигилиш туугач Маҳбу- ба хонага келиб, бошини стол раҳига босди. Миёсида гул- жон ўйнаётган ўйлар тинчлик бермасди. Унинг ўтли иго- ҳидан воз кечиши, уза не- чини қийин... Пўк, воз ке- чини кеҳди. Ахир сўймаган- га сўйкалик нима ҳам қи- ларди. Агар яқини кўргани-

да ўша сайл кундаги во- қеадан сўнг, бир марта бул- син йулига чиқмасиди? Иш жойига келиб, юрагиде ас- раб юрган муҳаббатини тў- ки солмасиди? Вирдан бир йўли бу ердан... — Маҳ-бу-ба... Хо, Маҳ- буба!

Орқасидан келаятган ду- гонасининг овозини Маҳбуба эшитса ҳам қадамини секин- латмади.

— Сунончи бе-ер, сени из- лаб юрибди! — Наҳотки, наҳотки рост бўлса? Наҳотки, унинг ёлғиз хаёллари билан яшаб юр- ганлигини сезган бўлса? — Маҳбуба боғли фикри- дан қайтган бўлса ҳам, ни- мадандир чўйи бошлади.

Абди ҚОДИРОВ, Сурхондарё вилояти, Вой- сун ноҳияси.

МАҲБУБА (Қатра)

Бу севги синови эмши. Ан- чадан сўнг Маҳбуба у томон- га бурлиди. Бурлиди-ю, унинг ўқисин нигоҳини кўриб, бир лаҳза гангиб қолди. Шу топда қизлар даврасидан чи-

17.30 РСФСЖ шаҳарлари телестудиялари. «Биз уста- лар ҳақида камдан-кам сўзлаймиз» (Тула), 13.55 «Ҳаммаси рўзба рўзиди...» Телевизион хўжжати фильм премьераси (Свердловск), 14.25 «Еаги ҳодисалар». Телевизион бадий фильм, 2-серия, 15.30 «Телевизион мусиқий абонемент». Консерваториянинг Катта залида Россия симфоник оркестри гаништирилади. 1-кўрсатув.

17.30 РСФСЖ шаҳарлари телестудиялари. «1990 йил театр тажрибалари» (Челя- бинск), 18.35 «Оператор Кисс кимсасини оғорда». Мультфильм, 18.55 «Исои. Ер. Кониот». 19.25 Россия- нинг парламента хабарнома- си. 19.40 «Иттифоқда жумҳу- риятлар иттифоқлиги». «Муқаддаслик». Хўжжати фильм премьераси («Нозок фильм»), 20.25 Қоляж. Туининга хайрли бўлсин, ичинингтолар! 20.45 «Агар сиз...». 21.20 «Вақт» (сур- до таржимаси билан). 22.15 В. Крайнев чалади (фор- тельно). 22.55 «Дарднинг ма. Анахит». Телевизион хўжжати фильм премьераси (Тошкент). «Она замин» ташвишшуда» туркумидан. 23.40 Вир актёр театри. Д. Филатовнинг ҳажвий ар- таги.

Бош муҳаррир Жаббор РАЗЗОҚОВ. ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Муқаддас АБДУ-САМАТОВА, Зинаида ОРИТХУҲАЕВ, Нария РАҲИМОВ, Фиррух РАҲИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Зайнабдин РИХСИЕВ (масъул котиб), Қурбон ЭШМАТОВ.

Таъсис этувчи: Ўзбекистон АҚЕИ Марказий Қўмитаси (УЧРЕДИТЕЛ Ь ЦК ЛКСМ УЗБЕКИСТАНА) Рўзнома 1925 йил 8 февралдан чиқа бошлаган.

БЎЛИМЛАР: Ёшлар етказиш — 32-57-93; ижодкор ёшлар — 32-55-94; табиат ва аҳоли тоғи — 32-57-52; илғичиётед иш ва тижорат — 32-58-47; ахтоқ ва акторлар — 32-57-52; спорт ва вақтанларлик — 32-55-81; халқ таълими — 32-58-44; хатлар ва оммавий ишлар — 32-56-57; қабулхона — 32-56-58.

МАНЭЛГОҲИМИЗ: 70003. Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. Индекс: 64607. 385.000 нускада чоп этилади.

Қўлланалар ҳамда суратлар муал- лифларга қайтарилмайдиган ва таъдир этилмайди.

Рўзноманинг ҳафта- нинг сешанба, чоршанба, жумба, шанба кунлари чиқмади.

Яна рўзномада кўришунгиз!